

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 120

van **JAN LAEREMANS**

datum: 3 november 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Secundair onderwijs - Masters werkzaam in de eerste graad

Dat het Vlaamse onderwijs kampt met een groot lerarentekort, is een open deur intrappen. Meer nog dan met een echt tekort kampen we in ons onderwijs vooral met een mismatch tussen vraag en aanbod op de onderwijsarbeidsmarkt. Deze mismatch ligt zowel regionaal (in bepaalde regio's is er een groot tekort, terwijl in andere regio's dit minder speelt) als inzake vakgebied (voor bepaalde vakken is er een groot tekort, voor anderen niet).

Vandaar dat van beschikbare sollicitanten vaak ook een zekere flexibiliteit wordt gevraagd en dat ze soms verzocht worden om les te geven buiten hun profiel. Dit kan gaan over buiten de geëffende paden gaan qua vakexpertise (bijvoorbeeld een leraar biologie die chemie dient te geven of een historicus die gevraagd wordt om Nederlands te onderwijzen) alsook qua niveau en doelpubliek (les geven in een onderwijssegment of in een graad waar je eigenlijk niet voor bent opgeleid). Bij deze laatstgenoemde categorie denken we bijvoorbeeld ook aan beschikbare leraren die in het bezit zijn van een masterdiploma met daaropvolgend een pedagogisch diploma, die in algemene vakken gebruikelijk wordt ingezet in de derde graad, maar vanwege een vacature in een lagere graad, die maar niet ingevuld geraakt door iemand met een professionele bachelor, gevraagd wordt om deze in te vullen.

Masters in algemene vakken vallen qua verloning onder barema 501 en hebben dan ook een vereist diploma (VE) om les te geven in de derde graad. Een lesopdracht vervullen in tweede graad vormt hier ter zake geen probleem gezien men hier zowel bachelors (die vallen onder barema 301) als masters in kan tewerkstellen.

Een probleem rijst echter wel op wanneer men die master wil aanstellen in de eerste graad: deze komen dan niet te vallen onder de categorie vereist diploma (VE) of voldoende geacht diploma (VO), maar onder de categorie "andere" (AND) en worden verloond naargelang barema 300, waarbij het salaris iets lager ligt dan in barema 301 en zeker veel lager dan in barema 501. Masters werkzaam in de eerste graad worden niet alleen niet naar hun competenties verloond, maar wat nog veel belangrijker is - zeker voor jonge beginnende leraren - is dat ze ook geen rechten opbouwen. Het is in dat opzicht dan ook te begrijpen dat sollicitanten met een masterdiploma niet ingaan op eventuele verzoeken om "onder hun niveau" een lesopdracht aan te nemen.

Zeker voor zij-instromers is werken in de eerste graad bitter weinig interessant wanneer men al een masterdiploma heeft, terwijl net ook deze mensen een hoge graad aan professionaliteit, alsook een boost aan de onderwijskwaliteit kunnen bijbrengen binnen dit

onderwijssegment. Het meenemen van elders opgebouwde anciënniteit is al een stap in de goede richting, maar fundamenteeler is het erkennen van de specifieke meerwaarde van zij-instromers en/of masters die de overstap naar het onderwijs maken.

Het zou maar normaal zijn dat deze hooggekwalificeerde mensen, die ervoor kiezen deze taak op zich te nemen, verloond worden naar hun competentie en opleiding.

1. Kan de minister een overzicht geven van hoeveel leraren in het bezit van een masterdiploma de afgelopen vijf jaren een opdracht hebben vervuld in algemene vakken (AV) binnen de eerste graad van het secundair onderwijs?
2. Hoe evalueert de minister de hierboven beschreven kwestie?
3. Zal de minister eventueel maatregelen treffen om tegemoet te komen aan deze kwestie en de houders van een masterdiploma die in een dergelijke lesopdracht (tijdelijk) zijn aangesteld effectief te verlonen naar hun competenties/diploma? Zal u dus het gegeven dat zij onder de categorie "andere" (AND) vallen, alsook in een lager loonbarema, wijzigen?
4. Wil de minister voor deze categorie van leraren ook een herziening treffen in verband met het opbouwen van rechten/anciënniteit met het oog op het bekomen van een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD)?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 120 van 3 november 2020

van **JAN LAEREMANS**

1. Het antwoord op deze schriftelijke vraag steunt op een gegevensbevraging uitgevoerd op 06/11/2020. Bijgevolg bevat het antwoord uitsluitend gegevens geregistreerd in de databanken van het Agentschap van Onderwijsdiensten (AGODI) op of voor 01/11/2020.

Tijdens de laatste 5 schooljaren werden gemiddeld 2597 personeelsleden per schooljaar in het bezit van een masterdiploma aangesteld in een algemeen vak in de 1^e graad van het secundair onderwijs.

- 1.1. Aantal personeelsleden in het bezit van een masterdiploma aangesteld in een algemeen vak in de 1^e graad van het secundair onderwijs per schooljaar

Schooljaar	Aantal unieke stamboeknummers
2015-2016	2390
2016-2017	2559
2017-2018	2599
2018-2019	2726
2019-2020	2709

Voor bepaalde algemene vakken in de eerste graad werden ook masterdiploma's opgenomen in de lijst met vereiste bekwaamheidsbewijzen. Dit is onder andere het geval voor de vakken AV Antieke cultuur, AV Grieks, AV Klassieke studiën en AV Latijn.

Bovendien genieten enkele personeelsleden een overgangsmaatregel die werd toegekend bij het invoeren van de nieuwe structuur secundair onderwijs op 01/09/1989. Het gaat om overgangsmaatregelen toegekend volgens artikel 16 en 17 van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs van 14 juni 1989.

Indien men bovengenoemde personeelsleden buiten beschouwing laat krijgt men het volgende resultaat.

- 1.2. Aantal personeelsleden in het bezit van een masterdiploma aangesteld in een algemeen vak in de 1^e graad van het secundair onderwijs m.u.v. vakken klassieke filologie en m.u.v. personeelsleden aangesteld o.b.v. overgangsmaatregelen toegekend n.a.v. het BVR van 14 juni 1989.

Schooljaar	Aantal unieke stamboeknummers
2015-2016	1733
2016-2017	1900
2017-2018	1950
2018-2019	2061
2019-2020	2061

Verder worden er ook verschillende personeelsleden aangesteld in een algemeen vak in de 1^e graad op basis van een vereist bekwaamheidsbewijs omwille van een ander bijkomend diploma (bijv.: een professionele bachelor).

Indien men ook deze personeelsleden buiten beschouwing laat krijgt men het volgende resultaat.

- 1.3. Aantal personeelsleden in het bezit van een masterdiploma aangesteld in een algemeen vak in de 1^e graad van het secundair onderwijs op basis van een voldoende geacht of ander bekwaamheidsbewijs per schooljaar

Schooljaar	Aantal unieke stamboeknummers
2015-2016	1406
2016-2017	1567
2017-2018	1612
2018-2019	1695
2019-2020	1725

2. Het aandeel personeelsleden in het bezit van een masterdiploma aangesteld in een algemeen vak in de 1^e graad van het secundair onderwijs op basis van een voldoende geacht of ander bekwaamheidsbewijs neemt toe.
3. De salarisschaal waarop een leraar in het secundair onderwijs recht heeft, wordt bepaald door het bekwaamheidsbewijs en meer specifiek het niveau van het diploma, het al dan niet beschikken over een bewijs van pedagogische bekwaamheid, de graad en onderwijsvorm waarin men aan het werk is en het soort vak dat men geeft. Voor de overheid vormen dit objectieve criteria om aan een personeelslid een bepaalde salarisschaal toe te kennen.

De principes die momenteel van kracht zijn, zijn afgesproken tussen de verschillende onderhandelingspartners (vakbonden, koepels, overheid). Voor algemene vakken in de eerste graad geldt dat in principe enkel het bachelorniveau in aanmerking komt als vereist (of voldoende geacht) bekwaamheidsbewijs. De klassieke talen vormen zoals vermeld in vraag 1 een uitzondering. Masters worden in de 1^e graad aan het bachelorniveau (salarisschaal 301) bezoldigd, en dit op basis van hun onderliggende bachelordiploma. In de derde graad algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs komt dan weer exclusief het masterniveau in aanmerking als vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs. De tweede graad is een ontmoetingsplaats waar beide niveaus ingezet worden.

Ik ben van mening dat dit anno 2020 nog steeds een evenwichtige verdeling is van enerzijds de lerarenopleiding op bachelorniveau en anderzijds de lerarenopleiding op masterniveau. Aan bachelors die tevens houder zijn van een masterdiploma de salarisschaal 501 toekennen zal de voormelde evenwichten tussen bachelors en masters in het gedrang brengen, niet alleen in de eerste graad.

De bestaande principes loslaten zou een totaal nieuw verloningsbeleid kunnen impliceren, waarbij eerst de vraag dient gesteld te worden of dit wel maatschappelijk en financieel uitvoerbaar is. Daarenboven is het natuurlijk ook zo dat de budgetten die aan onderwijs besteed kunnen worden, niet oneindig zijn en er dus over nagedacht moet worden over waar het inzetten van een bijkomende financiële inbreng het meest effect heeft op de kwaliteit van ons onderwijs. Momenteel zijn er dan ook geen plannen om wijzigingen aan te brengen aan het verloningsstelsel.

4. De opbouw van rechten en dienstanciënniteit in het kader van de toepassing van de personeelsregelgeving, en specifiek in functie van de rechten vervat in de decreten rechtspositie van 27 maart 1991, gebeurt steeds per ambt. De indeling van het bekwaamheidsbewijs speelt daarbij in eerste instantie geen rol.

Zo bouwt een personeelslid dat als leraar een opdracht opneemt met een ander bekwaamheidsbewijs alvast in het ambt van leraar ook dienstanciënniteit op. Het is wel zo dat het inroepen van rechten die aan deze dienstanciënniteit wordt gekoppeld (het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur en een vaste benoeming) niet mogelijk is voor een aanstelling met een ander bekwaamheidsbewijs. Deze rechten gelden immers enkel voor het ambt van leraar voor het vak of vakken waarvoor hij een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs heeft. Aan dat principe – dat borg staat voor een voldoende hoge kwaliteit van de betrokken lesgever – plan ik alvast geen wijzigingen. Een aanstelling met een ander bekwaamheidsbewijs moeten we altijd blijven beschouwen als een uitzondering om bv. noodsituaties op te lossen in een school. Dat mag dan ook geen blijvend gegeven worden.